

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	...	8 kor.
Fél évre	...	4 „
Negyed évre	...	2 „

Pénzküldemények a

„SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra,
kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSZKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 20 fill. Ajánlközásoknál, eladás vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fill.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

IX. évfolyam.

Szászsebes, 1905. július 30.

44. szám.

A régi jó idők.

(Folytatás és vége.)

A kaszásnak, kapásnak, béresnek ezenkívül, hogy munkája vagy szolgálata megadja a betenni valót, ruházkodási igényei szerények s könnyen kielégíthetők, míg ellenben az erdőőről az ő szolgálati szabályzata megköveteli, hogy egyenruhában járjon s egyáltalában tisztességesen öltözködjék.

Nézzük meg már most, hogy milyen módot nyújt a megélhetésre a cikkünk elején közölt pályázati hirdetményben foglalt javadalmazás, mely — a mint láttuk — kitesz évente 400 koronát és semmivel sem többet, mert a 30 ürköbméter tűzifát, mely a házi szükséglet fedezésére felmegy s fölöslege nyilván a szolgálati szabályok értelmében éppen úgy, mint a kincstáriaknál, alig értékesíthető, nem vehetjük olyan mellék javadalomnak, mely a törzsfizetés pótlásául szolgálhatna.

Ebből a 400 koronából fedeznie kell tehát a gyergyóremetei erdőőrnek:

1. a lakbért, mert arról, hogy természetbeni lakással lenne ellátva, a pályázatban említés nincsen téve;

2. a saját ruházkodását s ha családja van, akkor azét is;

3. a saját és családja élelmi szükségletét;

4. esetleges megbetegedéseknél orvosi díjakat, patikaszerek árát;

5. feltételezve, hogy gyermekei is vannak,

vagy idővel lesznek, ezeknek iskolapénzét, tanzsereit.

Az ezek fedezése után fennmaradó összegből azután fordíthat valamit még szórakozásra s gyűjtheti a tőkepénzt öreg napjaira, hogy — nyugdíja nem lévén — szolgálatképtelensége idején ő maga családotól, vagy pedig elhalálozása esetén családja ne legyen kénytelen a koldusbothoz folyamodni, vagy esetleg biztosíthat magának életjáradékot.

Tegyük meg tehát a számítást, hogy mi-kép lehetséges mindezeket fedeznie a gyergyóremetei hatósági II. osztályu erdőőrnek, előre is kijelentvén, hogy számításainkban egész a lehetetlenségig fukarok leszünk s igyekezni fogunk a fősvénység legszélső határai között mozogni.

A kinevezendő erdőőrnek, ha nem is most mindjárt nyáron, mindön a példabeszéd szerint minden bokr szállást ad, hanem majd később első sorban lakás után kell néznie. Gyergyóremetét községet nem találtuk meg a lakbérosztályok egyikében sem s így feltételeznünk kell, hogy ezek határán alul esik, vesszük tehát a lakbért a lehető legalacsonyabban számítva évi 60 koronával.

Lakás után, vagy talán még előtte legfőbb szükség a ruházkodás, a mire feltételezve az erdőőr nőtlen voltát s egy téli és egy nyári egyenruha, meg egyötödrész köpeny, egy pár cipő, egy pár csizma, egy kalap és egy sipka

alapul vétele mellett számítunk, a fehérműt is befoglalva s mindezeket a zsibáros piacon összevásárolva évi 140 koronát.

A lakpénz kifizetése és a ruha beszerzése után maradna tehát még a teljes ellátásra 200 korona, a mi havi 16 korona 66 fillérnek, vagy pedig napi 55 fillérnek felel meg.

Nem vagyunk járatosak a szakácművészetben s így nem tudjuk pontosan meghatározni, hogy mennyibe kerül egy szerény reggeli, ebéd vagy vacsora, hanem segítségül véve a zsebnaptár számítási táblázatait, könnyen feloszthatjuk ezt az 55 fillért a következőkép:

reggeli 10 fillér

ebéd 25 „

vacsora 20 „

Ilyen módon meg lenne téve a számítás és bebizonyítva az, hogy igenis a 400 korona fizetésből a gyergyóremetei erdőör megélhet, még pedig gond nélkül, mert ime van már neki lakása is, ruhája is, no meg megvan az élelme is, ha ugyan akad olyan ember, ki a fent kiüntetett árakból étlapot képes részére összeállítani.

Ez lenne a megélhetési módja a gyergyóremetei erdőörnek, feltéve hogy magános, nőtlen ember, de ha nem tett nőtlenégi fogadalmat, hanem vagy már a szolgálatba lépése alkalmával nős, vagy pedig később nősül meg, akkor természetesen kiadásai is szaporodnának a családtagok számának arányához képest s miután

a javadalmazás nem gyarapodik, természetes, hogy abból a napi 55 fillérből idővel 3—4 és több személynek kellene megélni, ezenkívül pedig még az orvost, patikát fizetni s a gyermekek iskoláztatásával járó költségeket is fedezni.

Tegyük már most szívrünkre kezünket s kérdezzük tiszta lélekkel, hogy van-e mód abból a 400 koronából nem hogy családos, de nőtlen embernek is megélni.

Valljuk meg őszintén, hogy ez teljességgel lehetetlen.

Milyen számításokat tehettek tehát azok, kik ezt a javadalmazást megállapították? Vajjon meggondolták-e azt, hogy bárki is, ki a neki juttatott jövedelemből megélni semmikép sem képes, kénytelen más kutforrások után nézni, melyekkel a hiányt pótolja s ha ilyenekhez tisztességes módon nem juthat, vajmi könnyen téved a rossz utak lejtőjére?

Az illetők igazolásul talán azt hozhatnák fel, hogy az ottani erdők jövedelmezősége annyira csekély, hogy az nagyobb erdőöri javadalmazást nem bír meg. De vajon nem azért lettek-e ezek az erdők állami kezelésbe véve, hogy legalább idővel jövedelmezőkké tétessenek s éppen ezért van szükségük szakszerű kezelésre? Erre pedig akár a tulajdonosnak, akár más bárkinek áldozatokat kell hoznia, mert e nélkül e kitűzött célt elérni nem lehet.

Ime egy ekklatáns példája az állami kezelésbe vett erdőknél alkalmazott őrző-személyzet

A borz-tanyán.*

Nagy alak volt az öreg Márton, az Isten nyugasztalja.

Nem annyira a testi figurájáról, mint inkább erkölcsi tulajdonságairól mérem a nagyságát. Mint afféle erdész-ember, a ki életének nagyobb felét a sűrűségek közt való bujkálással töltötte: meglehetősen elszokott a szótól; mikor rákerült néha a sor, hogy beszélnie kellett, azt is csak úgy rövidesen tette, elharapva a szót, hagyva mindig egy kis gondolkodni valót annak, a ki vallatóra fogta. De e mellett maga a becsületes önzetlenség, a ki ha egyszer megkedvelt valakit, a tűzbe ment volna érte. Ha pedig haragot tartott, azt is kimutatta szemtől-szembe; nem tudta ő, hogy mi az az alakosság.

* Mutatvány Bársony István „Vadásztörténetek” című elbeszéléseiből.

Meg se lehet azt úgy hirtelenében mondani, hogy hány évet töltött a királyi erdészségben. Bizony minél többet töltött, annál nagyobb bizonyosságot adta, hogy édes keveset törődött a világ hiuságaival. Mert az csak olyan félreeső kis erdészség, ahová akkoriban olyan embert dugtak a tulajdonos grófok, akiről tudhatták, hogy nem epesztí a szívét magasra törekvés. Az öreg Márton bevette magát a kis erdészlakásba; eszébe se jutott, hogy elkérezzék onnan, megélt a méhei közt, nevelte magának a házi baromfit s ha mulatni akart, fogta a puskáját és becsatangolta az erdőt egyik vagy másik irányban.

No, az ilyen embernek elég nagy ünnepe, ha véletlenül kedves vendéget kap. Ugy történt pedig egyszer; kimentünk hozzá vagy hárman, mind olyanok, a kik bátran megbácsizhattuk. A derék ember mindig örült, ha fiatalságot látott maga körül. „Adódott” olyankor alkalmom egy kis „tütü”-re is, a mint a poharazást nevezte. Ez iránt pedig volt némi szerény hajlandósága (ugyan melyik erdésznek nincs?), de csak társaságban. Mikor maga volt, még a színét is utálta a bornak.

sanyaruságos helyzetének, lehet-e tehát csodálkozni azon, hogy mozgolódnak s lépéseket szándékoznak tenni tarthatatlan helyzetük megjavítására?

Megismervén pedig ezt a helyzetet, lehetetlen, hogy az irányadó körök be ne lássák azt, hogy ez a helyzet valóban tarthatatlan s ne adjanak helyet a nem csak méltányos, de jogos kérdésnek, mely különben sem foglal magában egyebet, mint azt, a mit imánkban nap-nap után ismételünk: „A mi mindennapi kenyerünket add meg minékünk!”

Ismételve halljuk ugyanis a panaszt, hogy az erdőőri személyzet között sok a nem oda való s erre a szolgálatra szellemi tekintetben nem alkalmas anyag. A panasz valóban indokolt, de kérdezzük, hogy ilyen, a megélhetést egyáltalán nem biztosító javadalmazás mellett, mint a milyen a csikszeredai m. kir. állami erdőhivatal területén van megállapítva, lehetséges-e arra számítani, hogy az állásokra szakmájukban jól kiképzett, komolyan gondolkozó erdőőrök reflektálni fognak. Ilyen állást csakis az foglalhat el, ki megfelelő magánvagyonnal rendelkezik s az erdőőri állása után járó jövedelmet csak mellékesnek tekinti, de kérdés, hogy az ilyen nem jobban értékesítheti-e vagyonát más irányban.

Csikvármegye közigazgatási erdészeti bizottsága jól tenné tehát, ha ezeket a dolgokat komolyan fontolóra venné s ha az alárendelt

erdőőri személyzettől megfelelő minősítést és buzgó szolgálatot kíván, egyuttal módokról és eszközökről gondoskodnék arra nézve, hogy az ilyen követelményeknek megfelelő erdőőrök megélhetését is biztosítsa s ne adasson nekik kevesebbet, mint a mennyit a legutolsó famunkás is játszva megkereshet.

Ennyit óhajtottunk a cikkünk elején megjelent pályázatra megjegyezni s tettük ezt abban az édes reményben, hogy illetékes helyen megszívlelik felszólalásunkat, mely nem óhajt izgató lenni, hanem ha nem is a jogot, de legalább a méltányosságot keresi.

Merénylet a havasokban.

Arra nézve, hogy már nem csak a fegyverrel járó orvvadászok fenyegetik az erdészeti személyzetet és egyáltalán a hatósági közegek testi épségét és életét, kézzelfogható bizonyítékul szolgálhat az a támadás, melyben része volt folyó hó 18-án egy polgári perben a tordaranyosmegyei szkerisoravidéki havasokra kiránduló bírósági küldöttségnek, mely életének megmentését — a mint az az alább közlőtekből nyilvánvaló — csak véletlen szerencsének köszönhet.

A Magyarország című lap topánfalvai levelezője következőkben részletesen megírja a topánfalvi merényletet. Julius 18-án délután P á k o z d y István kir. járásbíró, Lágy Gábor járásbírói irnok kíséretében és Sebők Ernő kir. erdész, mint bírósági szakértő társaságában és fogatán elindult, hogy a Topánfalvától 30

Amint leugráltunk a szekérről, összeparoláztunk az öreggel; agyba-főbe ölelt bennünket.

— Na mit esznek, mit isznak? Mert van ám itt minden, tej, vaj, friss méz. Leüssek egy pár csirkét?

— Dehogy üssön bátya, a mienknek több esze van, mert sülvé jött velünk, a magáéra meg várni kellene. Nézze csak!

Azzal kiteregettük előtte az elemózsiás tarisznya tartalmát. Ott azután csakugyan minden volt, még bor is.

Láttuk az arcán, hogy mintha méltatlankodnék. Meg kellett vigasztalni.

— Ez pedig azért van így készen, mert most nincs pazarolni való idő. Rögtön visszük bátya be az erdőbe. Itt vannak a tacsók, mi csak azt szeretnők tudni, hogy hol a borz.

— Ahán! Hát ugy-e? borz kéne? hm . . .

Olyan szeretetreméltó kajánsággal pislogott hol egyikünkre, hol másikunkra, Abból már tudtuk, hogy a javunkat akarja. Egyéb nem is kellett.

— Hol a tacsók? kérdezte azután.

Behoztunk őket. Hárman voltak. Biz azok nem igen kaptak volna kitüntetést valami kiállításon. Az egyik nagyon vén, a másik nagyon görhes, a harmadik korcs. Márton megcsóválta a fejét.

— Megeszi ezeket a borz.

— Akkor legalább dicső halált halnak.

— Se baj, no. Uccu poronty! Nyiffantsd ide hamar Gavriliát!

A poronty a saját fia volt, Gavrilia meg az „udvari” kerülő, a külső házkörnyék rendbentartása is feladatai közé tartozott.

Gavrilia tüneményszerű gyorsasággal került elő. Zömök, apró oláh emberke volt, testi arányainál csak a szóbősége lehetett kisebb. Az örökös magányban majdnem elfelejtett már beszélni.

— Pintye itthon? kérdezte tőle Márton.

— Ühüm!

— Kösse kend corkára. oszt' hozza ide.

Mig Gavrilia odajárt, Márton megmagyarázta, hogy

kilométernél is messzebb fekvő Szkerisora (Szekérsor) nevű havasi község határában valami polgári peres ügyből kifolyólag helyszíni szemlét tartson. A szemle és tárgyalás határnapja tulajdonképpen 19-ikére, másnapra volt kitézve, de azért előbb indultak, hogy a helyszínén a tárgyalás napjának hajnalán megkezdhesék a szükséges földméréseket. A perben érdekelt két román ügyvéd azonban csak másnap hajnalban volt kiindulandó.

A mint a kiküldöttek az Albák (Fehérfalu) és Szekérsor közti rendkívül keskeny, egyik oldalán az Aranyos zugó árja, másfelől félelmes sziklafalak és benyuló kőelőugrások által határolt uton haladtak, úgy délután 6 óra felé észreveszik, hogy egy orvhalász a kocsirobajra a víz mellől felszökve eltűnik a bokros sziklák közt s nyomban több éles füttyjelt ad. A figyelmessé lett kir. erdész, kinek az orvhalászok üldözése hivatali kötelessége, erre több megugró orvhalász láttára a kocsiból kiszálva, egy kanyarulatnál hirtelen 4—5 tagból álló orvhalász-csoportot fedezett fel. A közeledő erdész és az ezt követő kocsis láttára az orvhalászok az uttesten átszaladva a sziklák közt eltűntek s csak egy 15—17 éves fiút sikerült egy bozótban, a minden fegyver és védelmi eszköz nélkül, saját erdőgondnoksága jól ismert területén át utazó erdésznek és segélyére siető kocsisának megfogni. A tetten ért fiú, kinél több pisztrángot is találtak iszákjában, éktelen ordítózás közt jajgatott, — noha, a mi természetes, senki egy ujjal sem bántotta — hogy ő nem hibás, eresszék el. Az erdész erre kijelentette a fiúnak, ne féljen nem lesz semmi baja, csak mondja meg a saját és társai nevét, rögtön elereszti. A fiú rövid szabadkozás után 2 nevet, (nyilvánvalóan hamisat) mondott be és az erdész éppen azon volt, hogy jegyzékbe vegye azokat, mikor egy óriási szikladarab sivitva zugott el a kocsin maradó és ott a jelenetet nézve, előrehajolva ülő Pákozdy járásbíró fejétől alig 1—2 centiméter távolságra. A halálos veszedelemben forgó bíró

csak úgy menekült meg a neki szánt halálos ütéstől, hogy oly hirtelen hajolt előre, hogy még orrcsipetetője is messze leesett a kocsiról az utra. Az első kődobást nyomon követő závorszerű kődobálástól a lovak kezdek megbokrosodni, mire a járásbíró és őrök arról leugorva, a kocsi oldalánál kerestek menedéket, míg az erdész gondolva, hogy így csak tán lecsendesednek, az elfogott fiút is eleresztette, a ki szintén nyomban eltűnt a sziklák közt. Azonban alig tettek egy lépést előre, megint iszonyú kőzápor fogadta őket, a melyek biztosan halált okozó ütései előtt csak részint sziklák, majd hatalmas aranyosmenti fűzfák mellé bujva tudtak megmenekülni.

A helyzet a fegyvertelen társaságra nézve a legkritikusabbá vált, midőn Szekérsor felől 2 ekhós szekér fuvaros közeledett, mire a kődobálás is megszűnt. Hogy azonban a keskeny uton a szembenálló kocsis és szekerek kitérhessenek, az erdész fogatát egy kitérőig vissza kellett taszítani, az ennél segédkező fuvarosok azonban figyelmeztették a bírót és erdészt, hogy ne menjenek, csak az ő fedezetük mellett tovább, mert a támadó fehérfalusi orvhalászok veszedelmes emberek. Az ezután már a szekereket otthagyni két szekérsori fuvaros fedezete mellett elinduló társaság azonban alig tett pár lépést, oly heves kőzápor fogadta megint és oly irányban, hogy az előre hajtó kocsiját követő Sebők erdész csak Szekérsor, a járásbíró és őrök csak Fehérfalu felé menekülhettek, a vagy 30 főre szaporodott havasi oláhok előtt. Kijelentették, hogy nem bánják, ha az alispán is „veletek van, máma innen élve nem szabadultok“.

Nagynehezen sikerült a járásbírónak és őröknek a két fuvarossal a fehérfalusi csendőrhöz jutni, a mely rögtön Sebők erdész keresésére indult, a ki Szekérsor felé menekült. Tóth Sándor topánfalvi csendőrhadnagy vezetése alatt nyomban megejtették a nyomozást, a mely már is a legbiztosabb adatokat szolgáltatva

Pintye a mi reménységünk összes horgonya. Egy agyonverni való rossz dög ugyan, a melyik mindig kóborol, de ha pihent állapotban fogja be az ember vadászatra, akkor sokat ér, mert bátor és tapasztalt.

Pintye csakugyan jobb formájú is volt akármelyiknél a mi három „patkányfogónk“ közül. Az öreg Márton elcsufolta őket, még azt a tisztességet sem hagyta rajtuk, hogy dachslík maradjanak.

Mindegy, a fődolog a siker. Ennek pedig megvolt a reménysége. Félóra múlva bent robogtunk két könnyű homoki szekeren az erdőben, pompás árnyékos sűrűségek közt. Egy-egy szekérre két ur, meg két kutya jutott. Én összekerültem Mártonnal. A mi kocsisunk Gavrilja volt, a ki odaültette Pintyét maga mellé, azután a nyaklancát átkötötte a saját derekán, hogy a bolond kutya meg ne szökjék tőle.

A korcsnak helyet csináltunk az ülés alatt, de még így is folyvást morgott egymásra a két dög, míg Gavrilja Pintyét egészen az ölébe nem vette.

Akkor kinyitottuk a butykost. Tudniillik a tarisznyát idejében átcsémpésztém a magunk szekérére. Másik két cimborám, a ki utánunk kocogott, józüeket nyelhetett hozzá, mikor mi az öreggel kínálhattuk egymást.

De semmi jó sem tart örök ideig. Egy félóra se telt s már a helyszínén voltunk.

Gyönyörű szép szálas erdő, melynek az alján csere terült; meglehetősen félreeső, aránylag eléggé vad hely. A szekerek megálltak egy kis tisztáson, az egyik kocsis ott maradt a lovakat őrizni, Gavrilja hozta a kutyákat, elszántan vetvén magát közbe, mikor összemarakodtak.

Márton szó nélkül vezetett. Ez már az ő csendességhez szokott lelkének a birodalma volt. Itt jobban esett neki a némaság, mint a hang.

— Helyben vagyunk, — mondja egyszerre és lábhoz ereszti a puskáját.

Ellőttünk csendes erdő rész terült, a bozót közt egy pár szajkó sivákkolt, egy dombszerű emelkedés tövében jókora lyuk látszott a homokos földben. Az volt a borzlyuk.

a bűnösök kiléte és az egész merénylet tervszerűségére nézve.

Bócz Kálmán főszolgabíró és Tóth Sándor hadnagy, a kik a nyomozást folytatják, elfogtak egy pásztor-
nőt, a ki bevallotta, hogy az orvhalászoknak jeleket adott, azt azonban nem vallja meg, hogy kik voltak a kövezők. A Sebők erdész által elfogott, majd szabadon bocsátott fiu családi nevét megállapították, azonban a fiu eltűnt.

A NAGYVILÁGBÓL.

A kormány előbb Budapest székesfővárosnak, majd Pestvármegyének semmisítette meg azt a határozatát, mely az önként befizetett adók beszállításának, az önként jelentkezők besorozásának és a póttartalékosok esetleges behívói kézbesítésének tilalmazására vonatkozik s valószínű, hogy hasonló sorsban fognak részesülni a többi törvényhatóságok határozatai is. Arra, hogy a mostani válságból az országgyűlésnek szeptember hó közepén való megnyitása előtt kibontakoznánk, alig van kilátás.

A külföldön egyike a legfontosabb eseményeknek az orosz cár és a német császár találkozása volt, mely alig volt pusztán udvariassági tény, hanem bizonyosan szőnyegre kerültek ott az oroszországi válságos viszonyok és a japán-orosz háború által teremtett helyzet. Szóba került bizonyosan a béketárgyalás is, melyhez egyébként mind kevesebb reményt fűznek, mit bizonyítani látszik, hogy Oroszország még most is folyton mozgósít s ez alatt természetesen a virgonc japánok sem pihennek. A harctéren ezalatt még mindig csak apróbb csatározások folynak. A főfigyelem most Vladivosztok felé irányul, melyet a japánok Port-Arthur sorsára akar-

— Nosza Gavrilja, ide Pintyét, lássuk előbb, mit tud a többi.

Márton lefűlelte a maga kutyáját, a kerülő eleresztette a mieinket. A görhes mindjárt lefeküdt a napra, a vén beszagolt a lyukon, azután dohogva a lába közé csapta a farkát s visszavonult, csak a korcsnak volt annyi embersége, hogy lemerészkedett az orkusba.

Csakhamar meg is szólalt kuvaszos hangja, de úgy látszik, nem vette komolyan a dolgot, mert hamar beleunt s újra kimászott a napvilágra.

Pintyével már alig birt Márton. Mikor a korcs fel-
tolta homokos pofáját a föld alól, azt mondja az öreg: „no fiuk, most ide kell nézni.” Azzal levette a carkát a kutyája nyakáról.

A mint az Isten tudnia engedte, úgy rohant nyomban a kifordított talpu borz-eb le a lyukba. Két másodperc mulva azután hallottuk a sivalkodását, szinte csengett az a mi füleinkben, mint egy tucat ezüst csöngetyű.

(Folytatása következik.)

nak juttatni s most már ott elkecseregett harcot folytatnak a hadakozó felek.

Az elmúlt napokban a török szultán ellen is merényletet követtek el, állítólag nemzetközi anarkisták, mely azonban nem sikerült, de a felrobbant bomba azért számos ártatlan embernek okozta halálát. Mint hírlík, a merénylet tervezőjét sikerült kinyomozni és elfogni.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Augusztus havi erdészeti teendők.

Erdőtenyésztés. Erdei magvak. E hóban érnek még: a kőris, a keleti celtisz, a kutyabenge és a fekete áfonya. Azonfelül érnek: a cirbolyafenyő (*Pinus cembra*), a kislevelű hárs (*Tilia parvi folia*), a nagylevelű hárs (*Tilia grandifolia*), a feketegyűrű juhar (*Acer tataricum*), a vörös berkenye (*Sorbus aucuparia*), a lisztes berkenye (*Sorbus aria*), a csikos kecskerágó (*Evonymus europaeus*), a széles levelű kecskerágó (*E. latifolius*), a vesszős fagyal (*Ligustrum vulgare*), a hamvas szeder (*Rubus fruticosus*). A hó közepétől érik: a mezei juhar (*Acer campestre*); a hó vége felé: a husos som (*Cornus mas*), a veresgyűrű som (*C. sanguinea*), a fekete bodza (*Sambucus nigra*). Ha beáll a nyírfamagérés: gyűjtünk nyirmagot. Csemetekertekben: ugyanazon munkák, mint az előbbi hónapban: gyomlálás, öntözés és a sorközök porhanyítása. Nyílt területeken: előkészítése a talajnak a beállandó őszi és tavaszi vetésekhez, különösen a kötött talajon. Korhadt föld és gyeptermelőhelyek állítás. Gyomok eltávolítása még a maghullatás előtt. A hó vége felé magasabb, zordabb, hegységben megkezdhető a lucfenyőcsemete ültetés.

Erdőhasználat. Magas hegységben folytatjuk a nyári döntést. Az előkészítő és vető vágásokban hajkoljuk a kiszedendő fákat. Vigálgatunk. Áterdölünk. Ortjuk a tuskót. Vizsgáljuk, becsüljük a fákról nyerhető tölgy-, bükkmakk- és gubacstermést. Gyűjtünk lombfatacarmányt. Vágunk kosárfonó vesszőt és folytatjuk a hasított áruk készítését, továbbá a mész- és szénégetést. Bérbe adjuk a téli legelőt és makkoltatást. Szedjük és értékesítjük az erdei gyümölcsöket.

Erdővédelem. Miként a megelőző hónapban, folytatjuk a védelmet a vonalos szu (*Xyloterus lineatus*), a fehérjegyes fenyőbogár (*Pissodes notatus*), a fenyőszövő pille (*Gastropacha pini*) és az apácapille (*Psilura monacha*) ellen. Ellenőrizzük az erdei gyümölcszedőket. Vigyázunk a fő-, alom- és lombfatacarmány-tolvajokra. Figyelünk az erdei tüzekre és óvjuk az erdő határait elszántás, határkööttétel s efféle cselekmény által való megsértés ellen.

Méz a levegőben.

Ujabb időben némelyek azon véleményt kezdték fölkapni, mintha a növények nektára vízpára módjára szintén pára alakjában fölszállhatna a levegőbe, honnan

mint mézharmat éjjelenként leülepednék a növények, fák leveleire. Ez bizony áldássá nőhetné ki magát a méhészekre nézve, — ha úgy volna — mert egy kevés kutatás után majd csak sikerülne talán fölfedezni, hogyan lehetne valamely mesterséges tárgyra vagy bizonyos helyre minél több mézharmat lecsapódását előidézni, ahonnan azután a méhek fölszedhetnék a nektárt.

Csak hogy nem így van a tényállás.

Ha akkor, midőn a mézharmat képződésre lehet számítani az előjelekből, estve egy, pl. fekete finom ruhadarabot kiakasztunk a növények közé, a növények levein ott ragyog reggel a ragadós illatos édes mézharmat, de a ruhán — akár ott hagyjuk mig a nap heve éri, akár korán elvigyük onnan hűvös helyre — ilyen ragadós harmatot észlelni nem lehet. Tiszta vízharmantrakodik arra csupán s elszáll anélkül, hogy nyomot hagyna maga után még akkor is, ha tenyerünkkel végig simítunk e harmaton s oda dörzsöljük a ruhához. A növényeken levő mézharmat ruhára kenve bemázolja azt. E példából is látható, hogy a mézharmat nem a levegőből hull alá, különben nem csupán a növényekre csapódna le, hanem a ruhára is. A vízharmanatot ott látjuk kivétel nélkül mindenik növényen; a mézharmat a védett helyen álló növényeken nem fordul elő, már pedig ha a levegőből jönne, nem lehetne ilyen válogatós.

Ha egy edényben, vízben, mézet oldunk föl, tűznél melegítjük s az edényt elvevén a tüztől, arra hideg fedőt borítunk, a fedőn vastag harmatcseppek verődnek le, de abban mézet föl nem fűdözhetünk. A méhek nem is bántják, csak egyelőre az illat (illó olajok) miatt möhön rajta kapnak s ott hagyják csalogdva. A méz tehát nem párolog még ilyen nagyobb melegenél sem, hogyan párologhasson akkor a természetes, sokkal kisebb fokú meleg hatása alatt.

Amint olvashattuk, legtöbb író csak a fák levelein képződő mézharmatot ismeri, No, és a leveli mézharmat színes. Pl. sárgás mocsos színű (tavasszal), haragos zöld színű (őszszel). És ha a levegőből hullának le ezek, az esetben a sárga és zöld festékanyag is párává változott volna, különben hogyan kerülhetett volna a levegőbe csendes időben s onnan vissza. Ezt ne higgyük.

Ha a mézhordás megindult s már sok friss nektár van a kaptárban, — mely tavasszal mindig nagyon hig, vizenyős — a kaptárban magasra emelkedik a hőfok s éjjelenként a kaptárból kitoluló meleg párás levegő érintkezik a hideg rőpdeszkával: ott vastag harmatlecsapódás származik, de abban nincs méz, csak némi illó olaj, nem hordják vissza a méhek. Ha a nektár elpárologhatna, e lecsapódásban mindenesetre kellene lenni cukoranyagnak. Nem találunk. Nagyon furcsa helyzetbe is jönnének a méhecskék, ha a roppant fáradsággal parányi cseppecskékben behordott nektár egy része, pára alakjában kiszöknék a kaptárból. Ettől ne féljünk.

A levegőből a legtisztább (desztillált) víz száll alá. A harmat-tiszta víz példabeszéd tárgya. A méz nem párolog, csak annak viz része illan el, minek folytán keményebbé válik a méz.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **A legjobb barometer.** Newtonnak, a hirneves tudós matematikusnak és fizikusnak házi orvosa és barátja, Mead azt a tanácsot adta, hogy naponta két órát menjen sétalovaglásra. Egy ilyen alkalommal, reggel találkozik a tudós egy tehénpásztorral és ez azt a tanácsot adja neki, hogy siessen haza, vagy máshova fűdél alá, mert különben a zivatar utoléri. Newton föltekint a teljesen tiszta, felhőtlen égre és az emberét bolondnak tartva, tovább lovagol. De alig egy félóra múlva hirtelen beborul az égbolt és rettenetes felhőszakadás veszi kezdetét. Mindenki már sietve menekült volna fűdél alá, de Newtont rendkívül érdekelte a dolog nyitja és nagy vágtatva visszatért a pásztorhoz. Ez egy fa alá menekült a zivatar elől és Newton itt megkérdezte, hogy miből tudta olyan biztosan előre az égiháboru bekövetkezését?

— Az nagyon egyszerű dolog, uram — felelte a paraszt. Mindenkor, a mikor szép időből hirtelen rosszra fordul, a teheneim szünet nélkül a fához dörzsölik a hátukat.

Newton meghökkent egy kicsit a feleleten és mikor Maeda orvost legelőször viziontlátta, így szólt neki:

— Hát érdemes huszonöt hosszú éven át tanulmányozni az égboltozat végtelenségét, mikor a legjobb barometert egy ökör farkában találja meg az ember.

* **A hollóról.** Egy angol tudós igen érdekes megfigyelést tett a hollóról. Ablaka előtt egy öreg tölgyfa állt, azon egy fiatal hollópár ütötte fel fészket. Ezeket figyelte meg. Midőn azt gondolta, hogy a fiatalok már kikelhetek, egyszerre eltűnt az öreg pár. Aznap nem is közeledtek fészkhöz. Még tündökölt a dolgon, midőn a hollópár megérkezett, de csak egy ideig kóválygott a fészkek fölött, le nem szállottak rá s rövid idő múlva újra távoztak. A különös jelenség felkeltette kíváncsiságát, ezért létrát hozott elő s belenézett a fészkekbe és abban két egészséges, fehér pehelylyel fűdött fiókát látott, a fészkekben s körülötte tömérdek kukac nyüzsgött s a hollófiókák utánuk kapkodtak. Kilenc napig minden nap meglátogatta a fiatal hollókat, melyek napról-napra fejlődtek, erősbödtek a pompás tápláléktól. Az öreg pár mindennap eljött, repkedett a fészkek fölött, azután távozott, mintha csak meg akart volna győződni róla, hogy minden rendben van-e. Kilenc nap alatt a fiatalok szépen megtollasodtak s tollazatuk fekete lett. Mihelyt megfeketedtek, szüleik nem hagyták el őket többé, hanem csak úgy etették és nevelték mint minden más madár a fiókáit. A különös viselkedés oka abban rejlik, hogy a fiókák a tojásból előbujva fehér pehelylyel vannak borítva s fekete szüleik nem ismerik fel bennük ivadékukat, elhagyják a fészket, de naponta visszatérnek, hogy lássák, nem találják-e meg saját fiaikat. A him a költés ideje alatt mindenféle táplálékot halmoz fel a fészkekben

és körülötte s mire a fiatalok kikelnek, előbujnak a kukacok is és táplálják a kis hollókat mindaddig, míg azok megfeketednek s szüleik önkéntes száműzetésükből visszatérnek s etetik őket.

Brehm éppen ellenkezőleg azt állítja, hogy a holló fiait gondosan ápolja, azokat soha el nem hagyja s ha észreveszi, hogy fészkenél jártak, elhagyja azt.

Figyelmeztetés.

Lapunk mult számában közölve volt a lapunkat kiadó könyvnyomda részvénytársaság kérelme azokhoz, kik még előfizetéseiket be nem küldték. Hogy a kérésnek fogamatja legyen, mindazonkál, kik még tartozásban vannak, vagy a lejárt előfizetést nem ujították meg, de a lapot továbbra is elfogadták, a lejárat napját a mai naptól kezdve a címszalagra mindaddig fel fogjuk jegyezni, míg az előbb említett kérelem náluk meghallgatásra nem talál.

NAPI HIREK.

— **Halálozás.** A következő gyászjelentést vettük: Alulírottak a szív legmélyebb fájdalomával tudatják, hogy a gyöngéden szerető élettárs, szerető édes apa, jó testvér és rokon, Kűhn Péter m. kir. I. oszt. főerdőr, folyó évi július hó 19-én délelőtt 1/2 10 órakor, boldog házasságának 31-ik évében hosszas szenvedés után az Urban elhunyt. Ezen pótolhatatlan veszteségről fájdalomtelt szívvel értesítik a mélyen sujtott élettárs és gyermekei a drága elhunyt rokonait és barátait. — Drága halottunk temetése pénteken, folyó évi június 21-én délután 4 órakor leend, a háznál tartandó gyászszertartás után. Nyugodjék békében! Jézusom irgalmaz! Gáncs, 1905. július hó 19-én. — Özveggy Kűhn Péterné szül. Dáncs Erzsébet mint bánatos neje, Antal neje és fia, János, Etelka, Lajos, Erzsi, Mária, Kornélia, Béla, mint gyermekei. — A hátrahagyott család gyászában mi is őszinte szívvel osztozunk!

— **Egy vadász végzetes tévedése.** Rémes eset történt a Harz-hegységben levő Thale fürdőhely közelében, a melyet egy könnyelmű vadászember idézett elő. A fürdőhelyt környező erdőben több berlini urhölgy sétálgatott; egy hölgy pedig függőágyban feküdt. Egszerre csak két vadászruhába öltözött fiatalember közeledett, a kik közül az egyik puskájával célba vette a mozgó függőágyat és mielőtt a benne fekvő hölgy jelt adhatott volna, kilőtte puskáját. A lövést rémes sikoly követte, következő pillanatban egy magából kikelt idősebb urhölgy rohant elő a sűrüből, a ki kezeit tördelve ezt kiáltotta a vadász felé:

— Nyomorult gyilkos, megölte a leányomat!

A lelketlen vadászember erre a legnagyobb hidegvérrel így szólt:

— Bocsánat asszonyom, de azt hittem, hogy vadmacskára lövök.

A súlyosan sebesült urhölgyet kórházba szállították, a hol az orvosok nyolc őzserétet vettek ki a melléből és arcából. Egy golyó azonban a jobb szeme fölött a fejébe hatolt és ez alighanem halálát okozza a szerencsétlen leánynak. Később kiderült, hogy a lövés következtében egy másik hölgy is könnyen megsebesült. A csendőrség a könnyelmű vadászt letartóztatta, kiről kiderült, hogy neve Bushe-Streithorst báró.

— **Gyujtogatás egy kastélyban.** Nagyváradról jelentik: Elek Gusztáv mezőpeterdi kastélyát egy hét óta gyujtogatók fenyegetik, kigyuladt már az istálló, a kukoricagóré és a jégverem is, de a tüzet elfojtották. A kastélyt és környékét éjszakánként csendőrök őrzik, de a gyujtogató mégis közel tudott férközni, mert a kukoricagóré épen maradt része a csendőrök szemeláttára gyuladt ki. A gyujtogatás dolgában megindították a vizsgálatot s eddig már három embert letartóztattak, de a gyujtogatás azért tovább folyik. Azt hiszik, hogy a kastélyban pirománikus ember van.

— **A haldokló vallomása.** Junius végén nagyobb betörés történt Zsitva-Ujfalun Keltz József földbirtokos házában, a honnan tizezer koronát érő drágaságot vittek el. A rendőri vizsgálat nem vezetett a betörő nyomára. Mult vasárnap éjjel véres verekedés volt valamilyik fővárosi korcsmában, a mely alkalommal Tehó András urasági inast halálosan összeszurkálták. A megkéselt ember a Rókus-kórházba került, a hol eszméletlenül feküdt máig. Midőn néhány pillanatra magához tért, vallomást kívánt tenni. Megvallotta, hogy ő követte el a zsitva-ujfalusi betörést, azután újra elvesztette eszméletét. A vallomást a rendőrség jegyzőkönyvbe foglalta.

— **Katonai őrzőjárat egy kolozsvári korcsmában.** Kolozsvárról jelentik: Egy kisebb korcsmában tüzerek mulattak vasárnap éjszaka, s a mikor már fejükbe szállt a szesz, verekedni kezdtek egymással. Erre a 62-ik gyalogezred négy legényéből álló őrzőjárat érkezett oda egy káplár vezetésével, s felszólította a tüzereket, hogy adják át oldalfegyverüket. A részeg tüzerek nem engedelmeskedtek, sőt egy Marár György nevű tüzér az őrzőjárat vezetőjére sujtott kardjával s megsebesítette a fején. Erre a káplár szavára az őrzőjárat négy katonája keresztül szurta bajonetjével Morárt. A többi tüzér lerakta a fegyvert; ezeket bekísérték a kaszárnnyába. Morárt a csapatkórházba vitték, a hol nemsokára meghalt.]

— **Megbüntetett kereskedők.** Az ugynevezett hólabda-rendszer miatt a fővárosi előljáróság annak idején egész csomó kereskedőt megbüntetett. Ez a rendszer abból állott, hogy egy 15 koronás értékű tárgyról eladtak egy szelvényt 3 koronáért, oly módon, hogy az illető, aki azt megvette, tartozott még 4 ilyen 3 koronás szelvényt eladni, s miután rendszerint nem sikerült ennek eladása, természetes, hogy a 3 koronájú ott veszett az

illetőnek. És most egy vállalat egy 30 koronás tárgyat, mely 10 kötetből álló pompás diszkötésű művet képez, mely egy egész kis házi könyvtárnak nevezhető, ingyen ad mindenkinek a „Magyar Keresk. Közlöny“ Budapest, VII., Károly-körút 9. meglepő szép diszkötésben hirneves magyar íróktól, ha előfizeti „Tolnai Világ Lapját“ 4 frt helyett félévre 2 frt 48 kr.-ért. E 10 kötet mű után csupán a bekötési táblába való beillesztést számítja fel, ami kötetenkint 12 kr. vagyis a 10 kötetné 1 frt 20 kr. A vállalat kötelezőleg kijelenti, hogy aki megrendeli a „Tolnai Világ Lapját“, valamint a 10 kötet regényt, s az neki nem felel meg, minden levonás nélkül visszaadja a pénzt. Ezen igazán ritka alkalmat b. előfizetőinknek szíves figyelmébe ajánljuk.

— **Életmentő kutya.** Mikor a Haparanda nevű gőzös a Finn-öbölben időzött, hogy egy nagyobb farakományt vegyen föl, a hajókapitány egy napon egy kis csónakba szállt és récékre ment vadászni. A csónakban csak kis szobakutyája volt vele. Vadászat közben a puska szétrobbant és a szilánkok a kapitánynak egyik ütőerét elszakították, mire a különben erős ember eszméletlenül terült el a csónakban. A kutya, miután a kiömlött vért fölnyalta, látva a veszedelmet, melybe gazdája került, a tengerbe ugrott és egy nem messze levő halászbárkához uszott. Itt heves ugatásával és vonításával magára vonta a halászok figyelmét, akik csónakba szállva, követték a hű állatot a csónakhoz, amelyben a kapitány az erős vérvesztés következtében már a halállal vívódott. A halászok a sebeket rögtön bekötötték és a kapitányt kórházba vitték, ahol sikerült őt az életnek megmenteni.

— **Szerencsétlenség egy hadihajón.** Ragusából jelentik, hogy az ott állomásozó hajóraj lövőgyakorlata alkalmával a „Habsburg“ hadihajón, — amelyen Montecuccoli gróf, a tengerészeti főparancsnok is jelen volt, — szerencsétlenség történt, melynél egy tűzer életét vesztette, egy másik pedig súlyosan megsebesült. A szerencsétlenséget az idézte elő, hogy az egyik 15 centiméter kaliberű hatalmas ágyunál a rendkívül gyorsan és valószínűleg izgatottan dolgozó tűzerek nem esúgták be jól a závárt és így a lövés alatt gázrobbanás történt, amely az egyik tűzért szétépte, egy másikat pedig súlyosan megsebesített. A „Habsburg“ hajó rögtön beszüntette a gyakorlatokat és a két szerencsétlenül járt matrózt Gravosába vitte.

— **Borzalmas kivégzés.** Mult hétfőn New-Yorkban egy fiatal embert végeztek ki az ottani szokás szerint villamos árammal. James Breen — így hívták a delinkvenst — minden ok nélkül meggyilkolt egy vendéglőst, s ezért ítélték őt halálra. Mikor a cellájából kilépett, két pap kísérte a vesztőhelyre, kezében feszületet tartott, s fenszóval mondta a papok után az imádságot. A félelem legkisebb jele sem látszott rajta, s bátran állt meg a borzalmas szék előtt, s minden megindulás nélkül hallgatta meg még egyszer a szigorú ítéletet s az ügyész szavait, melyeket a hóhérhoz intézett.

— Átadom önnek az elítéltet.

Breent pillanat alatt megragadta a két hóhérsegéd

kezét, lábát lekötötték a székhöz, fejére pedig ráillesztették az ércsisakot, miközben a két pap a haldoklók imádságát mondta. Ezután pedig magára hagyták őt, s pár pillanat múlva átbocsátották testén az 1780 Voltos gyilkos áramot, s az orvos rövid idő múlva konstataulta a beállott halált. Levették a halotról, a fémkapcsokat, s amikor a sisakot is leemelték a fejről, az az alatt levő nedves szivacsból lecsepégett víz végigfolyt az elítélt nyakán, s nyomban rá erős villamszakra tört elő, amely a halott ingének gallérját teljesen leégette. A borzalmas látvány a jelenvoltakat arra indította, hogy alkalmas ujtással és a sisak megváltoztatásával a jövőben hasonló dolgot elkerüljenek.

Szerkesztői üzenetek.

Pécskay Döme urnak, **Perecseny.** Levelét áadtuk az állomáscserét keresőnek, ki állítása szerint arra azonnal válaszolt is. Mint a leveléből kiolvashatta, nem a lippai főerdőhivatal, hanem a szászsebesi erdőhivatal kerületéről van szó, mely az előbbivel szomszédos lévén, csere esetén Önt mindenesetre közelebb hozná szűkebb hazájához. — **Berde Károly** urnak, **Élesd.** A főszolgabíró által említett újabb törvényről, melynek alapján alkalmazott vadőreik felesketését megtagadhatná, nincs tudomásunk s magunk is nagyon szeretnők, ha azt nekünk a főszolgabíró ur megmutatná. Legcélszerűbb, ha a felesketést írásban kéri, mert akkor kénytelen lesz a főszolgabíró ur az elutasítást szinte írásban kiadni és azt kellően indokolni is. Ez ellen azután jogorvoslattal élhetnek. Ha ilyen elutasító végzés birtokába jutnak, nagyon lekötöleznek, ha azt a szerkesztőségbe beküldik, hogy azzal esetleg bővebben foglalkozhassunk. Levelére hosszabb távollétünk miatt legnagyobb sajnálatunkra csak most válaszoltunk.

A kiadóhivatal postája.

Jörös Jenő urnak, **Kassa.** Bizony nagyon jól ismerjük az erdészeti altiszti személyzet helyzetét, sajnos, hogy jobbik oldaláról még mindig nem ismerhetjük, no de bizzunk benne, hogy az idő itt is javulást hoz. Üdvözet! — **Hermán Ferenc** urnak, **Rakovpatak.** Igéretét köszönettel tudomásul vettük. — **Schuler Antal** és **Kraftsik Adolf** uraknak, **Borsa.** Elhatározásukat sajnálattal vettük tudomásul. A rendtelenség csak az ottani postán lehet. Sajnáljuk azokat a barátainkat, a kik meghalnak, de jobban azokat, a kik elhagynak. — **Fetz Lajos** urnak, **Rákhegy.** A címét helyesbítettük. — **Suba Farkas** urnak, **Aklos.** A hiányzó számokat pótlólag küldjük. — **Szücs Miklós** urnak, **Irszacsol.** Önnek is megküldjük a hiányzó számot.

Hirdetések és pályázatok.

Számtan

a m. kir. erdőőri szakiskolák, az erdőőri szakvizsgára magán uton készülők és erdőaltisztek részére.

Irta: **Béky Albert,**

m. kir. erdész,

a szászsebesi m. kir. erdőrendezőség vezetője.

Kapható: Az Országos Erdészeti Egyesületnél (Budapest V., Alkotmány-utca 6.) **Ára:** 2.40 K, bérmentve 2.60 K.

Nyomatott a „Szászvárosi Könyvnyomda R.-T.“ gyorssajtóján.

ERDÉSZETI UJSÁG

SZAK- ÉS TÁRSADALMI LAP AZ ERDÉSZETI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Pénzküldemények a

„SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra,
kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felölös szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlközásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

IX. évfolyam.

Szászsebes, 1905. július 30.

44. szám.

TARTALOM:

1. Vezércikk: A régi jó idők. — 2. Merénylet a havasokban. — 3. Tárcá: A borz-tanyán. — 4. A nagyvilágból. — 5. Hasznos tudnivalók. — 6. Különfélék. — 7. Napi hírek. — 8. Szerkesztői üzenetek. — 9. A kiadóhivatal postája. — 10. Hirdetések és pályázatok.

BLUM és TÁRSA

Elsőrangú egyenruházati intézet

BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 14—16. sz.

Mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu *****

erdészeti és erdő altiszti egyenruhák

nemkülönben felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt — a betekinthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb meglegedésére hoztuk kivitelbe.

Polgári ruhák

a *legújabb francia-* és *angol-dívat* szerint, szinte *jutányos árban* készíttetnek. Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerzünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Kivánatra **ingyen és bérmentve** küldjük meg **árjegyzékünket** és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. — Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel:

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udvari szállítók.

Ő cs. és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu földmívelésügyi Miniszterium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Állomás-csere.

Egy m. kir. kincstári erdőőr mostani állomás-helyét valamely az ungvári vagy nagybányai m. kir. főerdőhivatalok, esetleg a bustyaházai m. kir. erdőhivatalnál alkalmazott kartárrsal cserélni óhajtáná. A cserélőnek átköltözködési költségeit 100 korona erejéig hajlandó fedezni. — Címe megtudható e lap szerkesztőségénél.

3—3

1905. évi 308. ügyszám, e. h.

Pályázati hirdetmény erdőszolgai állásra.

A brassóvármegyei „Tömösvölgyi“ XIII-ik számú őrzásban lemondás folytán megüresedett erdőszolgai állásra, mely évi 432 korona bérrel, 48 korona lakbérrel, 36 kor. egyenruha-átalánnyal és 36 kor. fa-váltásdíjjal van javadalmazva, a közigazgatási erdészeti bizottságnak 1905. évi 769. E. B. számú határozata alapján pályázat nyitattik.

A pályázni kívánók felhivatnak, hogy „Brassóvármegye tekintetes közigazgatási erdészeti bizottságához Brassóban“ címzendő, sajátkezűleg irt kérvényeiket az erdőtörvény 37. §-ában előírt kellékek és eddigi szolgálatuk igazolására szolgáló okmányokkal, valamint egészséges, erőteljes testalkatukat s jó látó-, halló- és beszélőképességüket tanúsító orvosi bizonyítvánnyal felszerelve a brassói m. kir. állami erdőhivatalhoz **folyó évi augusztus hó 15-ig** nyujsák be.

Brassó, 1905. évi július hó 13-án.

M. kir. állami erdőhivatal.

Pályázati felhívás.

A siketnémák budapesti állami intézetének első osztályaiban a legközelebbi tanévre 30 új növendék fog felvétetni. Ezen kívül még felvételt nyernek a megfelelő felsőbb osztályokba olyan siketnémák is, a kik eddig valamely vidéki intézetben tanultak ugyan, de a kiknek szülői időközben a székesfővárosba, vagy annak környékére költöztek. Végül felvétetnek a felsőbb osztályokba olyan gyermekek is, a kik népiskolai tanulmányaik közben siketültek meg s a kik az intézetben a beszédnek szájról való leolvasását tanulják meg és ez uton elemi ismereteiket kiegészítik. Első sorban a Budapesten s az annak környékén levő községekben lakó siketnémák vétetnek ugyan fel, de másodsorban felvételt nyernek az ország bármely helyéről folyamodó olyan siketnémák is, a kik az évi 200 K. eltartási költséget egészben, vagy legalább részben biztosítani tudják. A felvétel a folyamodványok beérkezésének sorrendjében fog eszközöltetni; miért is indokolt, hogy a szülők mielőbb küldjék be kérvényeiket. Pályázati határidő július 25. Részletes tájékoztatást és felvételi nyomtatványokat az érdeklődőknek díjtalanul küld az intézet igazgatósága. (Budapest, VIII. Mosonyi-u. 8. szám.) Megjegyeztetik, hogy az intézet 8 évfolyamu.

Erdőőrök és vadászok részére

legjobb **vadász-fegyvereket** jutányos árban szállit

Lakatos Károly,

Budapest II., Csalogány-u. 26.

Árak: 60, 76, 80 és 96 kor.

Gavallér-puskák: 104, 110 és 130 kor.

A fegyverek mind be vannak löve s csak a teljesen megfelelők kerülnek eladásra.

3061 E. sz.

Valódi ezüst remontoir női óra, belső porvédő fedéllel, tiszta, diszes véssel, 9 kor. 50 fillér.

Kérjen képes árjegyzéket ingyen és bérmentve.

ERŐS GYULA

Nagyszeben, Disznódi-utca 3. szám.

Mindennemű

órák, ékszerek, arany- és ezüstáruszerek, ezüstevőeszközök, asztalfeltétek, templomi kellékek, Erdélyország legnagyobb raktára.

Látszerészai cikkek nagyraktára.

SZÉTKÜLDÉS CSAKIS UTÁNVÉTEL MELLETT

Mindenféle vésések legjutányosabban számíttatnak.

Olesó és szabott árak, jó és pontos kiszolgálás.

+++++

Régi vagy törött ezüst- és aranyműveket, régi ezüst- és arany-pénzmuveket, drágaköveket, keleti gyöngyöket a legmagasabb napi árban beváltom vagy fizetésképpen elfogadom.

Ajánlkozás.

39 éves, nős, róm. kath. vallású férfi, ki az erdőőri szakvizsgát letette, jártas az erdőőri összes teendőkből és különösen a vadászat minden ágazatában, eddigi szolgálatában többnyire vadászattal foglalkozott, először gróf Apponyi, majd a gróf Elz Jakab-féle vadászberleteken mint fővadász s állását csak a bérlet megszűnése miatt volt kénytelen elhagyni.

Érdeklődők forduljanak alólirotthoz.

Fádlly István, Királymező
(Máramarosmegye).

3—3

ÉVKÖNYV

Az ERDÉSZETI ÉS VADÁSZATI ALTISZTI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE AZ 1905-ik ÉVRE

immár **megjelent** a következő tartalommal:

1. Előszó.
2. Erdészeti havi teendők.
3. Vadászati havi teendők.
4. Kivonat az erdőtörvényből.
5. Az erdőmunkásokról szóló törvény.
6. Ministeri rendelet az erdőőri szakiskolákról.
7. „ „ „ „ szakvizsgákról.
8. „ „ a vadőri „
9. „ „ „ hatósági eskükről.
10. Vadászati törvény.
11. Fegyveradó-törvény.
12. Kivonat a szolgálati szabályokból. (A fegyelmi vétségekre vonatkozó rész).
13. Fegyelmi szabályok.
14. Fegyverviselés és használat.
15. Utasítás a karabély-töltények használatához.
16. Kincstáriak egyenruha szabályzata.
17. Kivonat a nyugdíj-törvényből.
18. Állandó munkások és napibéresek nyugalombérezése.
19. Kincstáriak legeltetési jogosultsága.
20. Magvak eltartása.
21. Erdei vetőmagvak és tölgymakk kedvezményes vasuti szállítása.
22. Csemeték csomagolása.
23. Csemeték kedvezményes vasuti szállítása.
24. Felesketett erdőőrök adómentes fegyverei.
25. Utadó alóli mentesség.
26. Duvadak mérgezése.
27. Kitömésre szánt állatok kezelése.
28. Erdészeti és vadászati altisztek címtára.
29. Tárgymutató.

Ezzel a dus tartalommal az Évkönyv terjedelme meghaladja a 200 nyolcadrét oldalt s

igly vaskos kötetet képez. Az Évkönyvbe foglalt dolgok mind olyanok, melyekre az erdészeti és vadászati altiszti személyzetnek terhes és felelősségteljes szolgálatának teljesítése közben lépten-nyomon szüksége van s így az Évkönyvnek egy erdészeti és vadászati altiszt asztaláról sem szabadna hiányoznia.

Hasonló gazdag és hasznos tartalommal fog megjelenni az

„ÉVKÖNYV“ 1906. évre szóló II-ik évfolyama

is, mely már munkába van véve, azzal a kibővitéssel, hogy nem csak az 1906. évre szóló teljes naptárt fogjuk ahhoz csatolni, hanem bele vesszük még a legszükségesebb köbözési táblákat is.

Az Évkönyv II-ik évfolyama nem lesz bolti áru, hanem csak annyi példányban fogjuk azt ki nyomtatni, a hányak elkelése a beküldött előfizetési-díjjal biztosítva lesz.

Mindegyik évfolyam ára 2 korona, mely összeg a következő cím alatt küldendő:

**„Évkönyv“ kiadóhivatala
Szászsebes.**

Az I. évfolyamot a megrendelés beérkezte után azonnal küldjük, a II-ik évfolyamra szóló hirdetések pedig 1906. évi május hó végeig küldendők be.

**Az „Évkönyv“
kiadóhivatala.**

SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

SZÁSZVÁROS (KLASTROM-U. 1.) SÜRGÖNYCIM: KÖNYVNYOMDARÉSZ.

KÖNYVNYOMDAI SZAKÜZLET.

A
„SZÁSZVÁROS”
politikai és vegyestartalmu hetilap
kiadóhivatala.

Az
„ERDÉSZETI UJSÁG”
kiadóhivatala.

Jutányos árak!

Jutányos árak!

Pontos kiszolgálás!

Ajánlja dúsan felszerelt papírraktárát: **eljegyzési és esküvői-kártyáit**, stb.

KÉSZIT:

a könyvnyomdászat körébe vágó mindennemű munkákat ugymint:

.. .. ERDÉSZETI NYOMTATVÁNYOKAT

továbbá:

községi és városi, megyei és állami
hivatalok, ügyvédek, közjegyzők, lel-
készek és tanítók irodái számára, vala-
mint pénzüzetek, gyárak, és bárminő
vállalatok részére részvényeket s álta-
lában a nyomdai szakba vágó bármily
tartalmu nyomtatványokat.

Látogató és eljegyzési kártyákat, meg-
hívókat esküvőkre, bálra, iskolai ün-
nepélyekre, műkedvelői előadásokra s
egyéb alkalmakra. Végül gyászjelenté-
seket, szinlapokat és falragaszokat, bár-
mely tartalmu nyomtatványokat keres-
kedők és iparosok számára.

Diszes
kivitel!

Névjegyek

Diszes
kivitel!